

Preadvies

Aan : Leden van de gemeenteraad
Van : College
Onderwerp : Preadvies n.a.v. initiatiefvoorstel van Liberaal Bloemendaal tot intrekking van het Protocol Integriteitsmeldingen Politieke ambtsdragers en de Verordening Commissie Integriteit
Datum : 12 maart 2024

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van het toegezonden initiatiefvoorstel van de fractie van Liberaal Bloemendaal tot intrekking van het Integriteitsprotocol en de Verordening Commissie Integriteit brengt het college onderstaand zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad (krachtens artikel 147a, vierde lid van de Gemeentewet).

Het college adviseert het initiatiefvoorstel niet te steunen.

Initiatiefvoorstel tot intrekking van het Integriteitsprotocol en Verordening

Indieners zijn van mening dat het huidige Protocol (Protocol Integriteitsmeldingen Politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2022) en de geldende Verordening (Verordening commissie integriteit, gemeente Bloemendaal 2020) niet aansluiten op de behoefte en beleving van hoe de raad de afhandeling van integriteitsmeldingen wil doen laten geschieden.

Overwegingen van het college

De Gemeentewet

De Gemeentewet stelt dat de burgemeester de wettelijke taak heeft om de bestuurlijke integriteit binnen de eigen gemeente te bevorderen (artikel 170, tweede lid van de Gemeentewet). De wet laat open hoe deze taak kan worden ingevuld. Feitelijk gezien betekent dit, als er niks anders is afgesproken, dat de burgemeester regisseur en aanspreekpunt is bij integriteitskwesties. Het is dan vrij aan de burgemeester om het proces in te richten met de instrumenten die hij nodig acht.

De Gedragscode

De Gemeentewet verplicht de gemeenteraad echter ook om voor zichzelf en voor de bestuurders een gedragscode vast te stellen (artikel 15, derde lid van de Gemeentewet). Een gedragscode is een belangrijk instrument en hulpmiddel om een open, transparante en integere bestuurs- en organisatiecultuur te realiseren. Dit heeft Bloemendaal dan ook gedaan, namelijk met de Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden gemeente Bloemendaal 2017. Hierin staan de integriteitsnormen zelf centraal, niet hoe integriteitsmeldingen moeten worden opgepakt. Maar hier staat ook in dat de gemeenteraad afspraken maakt over de processtappen die worden gevolgd in geval van een vermoeden van een integriteitschending.

Het Protocol

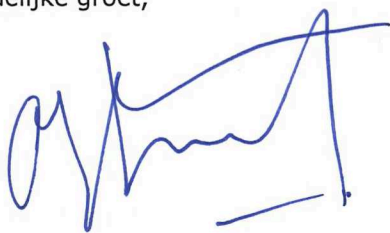
Deze processtappen zijn momenteel vastgelegd in het "Protocol Integriteitsschendingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2022", waarin een belangrijke taak is neergelegd voor de commissie Integriteit. De samenstelling en taken van de commissie worden geregeld in de Verordening Commissie Integriteit. De commissie voert in het openbaar belang het onderzoek uit naar de feiten en stellen vast of een integriteitsnorm is overschreden. Op basis hiervan adviseert de commissie de gemeenteraad.

Bij het uitvoeren van hun onderzoek houdt de commissie Integriteit zich aan de processtappen die zijn opgenomen Integriteitsprotocol. Het doel van een (feiten)onderzoek is het krijgen van een antwoord op de vraag of sprake is van een integriteitsschending om zo de eventuele schender hierop aan te spreken en een integere bestuurs- en organisatiecultuur te realiseren. De leden van de commissie zijn aangesteld op basis van hun specifieke kennis en ervaring op het gebied van integriteit, hebben geen politiek belang en zijn daarmee bij uitstek geschikt voor hun onafhankelijke adviserende taak. Zij dragen op deze manier bij aan een gedegen besluitvorming door de gemeenteraad. Het is de raad die uiteindelijk bepaalt wat het oordeel is en wat de vervolgstappen zijn. Het Protocol voorziet in de verplichting die de raad zichzelf heeft opgelegd in de Gedragscode om procesafspraken te formuleren bij het vermoeden van een integriteitsschending.

Indien het huidige Protocol en Verordening worden ingetrokken, zullen op grond van de Gedragscode andere afspraken gemaakt moeten worden om de ontstane leemte te vullen. Indien de raad wenst het Protocol en de Verordening in te trekken, adviseert het college om eerst een traject te beginnen met het bepalen en vaststellen van afspraken en regels in het geval van een vermoeden van een integriteitsschending.

Zonder nadere regels moet worden teruggevallen op de summierere bepalingen van de Gemeentewet, die het aan de burgemeester overlaat om het proces in te richten. De raad verliest op die manier mogelijk een belangrijk instrument om zelf sturing te geven aan hoe hij wenst te handelen bij het vermoeden van een integriteitsschending.

Met vriendelijke groet,

, burgemeester

, secretaris

